

BIJLAGE 1 | Checklist ‘Aan de slag met schoolaanwezigheid’

Het doel van deze checklist is jouw school te helpen bij het in kaart brengen van sterke- en werkpunten bij het implementeren van schoolaanwezigheidsbeleid. De checklist is opgebouwd rond een aantal onderwerpen die succesvol, c.q. voordelig zijn bij implementatie, te weten: urgentiebesef, betrokkenheid op alle lagen van de school, SAT, faciliteren van medewerkers, ondersteuningsstructuur in de school en data-geïnformeerd werken.

Voor scholen is deze checklist een hulpmiddel om een verdiepingsslag te maken en beleid en acties ten aanzien van schoolaanwezigheidsbeleid uit te zetten. Om tot een goede analyse te komen zijn de volgende stappen van belang:

Stap 1 Invullen checklist ‘kwaliteitscriteria’ per onderwerp

Met de checklist wordt vastgesteld in hoeverre een onderwerp volgens de betrokkenen aandacht vraagt. Door middel van drie categorieën ‘BEHOEFT AANDACHT’, ‘BEHOEFT ENIGE AANDACHT’ en ‘IS OP ORDE’ breng je als school je sterke- en werkpunten met betrekking tot schoolaanwezigheidsbeleid in beeld. Door het invullen van de checklist krijgt het SAT een beeld van de punten waarop een kwaliteitsverbetering zich het beste kan richten.

Stap 2 In gesprek

Het invullen kan per SAT en per situatie verschillen. Misschien geef je er de voorkeur aan om de checklist vooraf door iemand in te laten vullen en dit resultaat als input te gebruiken voor het gezamenlijke gesprek.

Je kunt er ook voor kiezen om alle SAT-leden de lijst afzonderlijk te laten invullen en dan het gesprek aan te gaan. Het gaat er in ieder geval om dat binnen het SAT het gesprek gevoerd wordt over de prioriteiten die leiden tot verbetering.

Stap 3 Doelen bepalen

Bepaal als SAT aan welke doelen je het komende jaar gaat werken. Sommige teams zullen eerst randvoorwaardelijk bezig zijn, voordat ze met de daadwerkelijke cijfers en de piramide aan de slag gaan. Dat is niet erg. Het op orde brengen van de basisadministratie, het opnieuw tegen het licht houden van rollen en verantwoordelijkheden en het kweken van urgentiebesef is in sommige situaties al een jaarvullend doel. Bepaal als SAT een eigen tempo: hoe steviger de basis, hoe succesvoller de implementatie.

Stap 4 Stel een Plan van Aanpak op

Je kunt hierbij gebruik maken van het format uit bijlage 2.

Checklist ‘Aan de slag met schoolaanwezigheid’

		Behoeft aandacht	Behoeft enige aandacht	Is op orde
Urgentiebesef				
	Iedereen in de school kent en erkent de preventieve werking van een focus op schoolaanwezigheid.			
	Aandacht voor schoolaanwezigheid heeft een plek bij de start van het schooljaar (zowel voor ouders, leerlingen als leraren).			
	Er is een plan hoe ouders, leerlingen en netwerkpartners betrokken worden bij de implementatie.			
Betrokkenheid op alle lagen van de school				
	Alle medewerkers van de school zijn betrokken bij de implementatie van schoolaanwezigheidsbeleid.			
	Schoolaanwezigheidsbeleid is opgenomen in het beleid en visie van de school.			
SAT				
Samenstelling SAT	In het SAT-team is de volgende kennis aanwezig: • Kennis van de functie van gedrag; • Expertise in begeleiding van schoolontwikkelingsprocessen; • Kennis van patronen in aanwezigheidsdata; • Kennis van de gang van zaken in de school m.b.t. verschillende afdelingen; • Kennis over verzamelen en analyseren van data; • Kennis over de administratie van aanwezigheid.			
Inzet netwerkpartners	Het is duidelijk hoe, wanneer en op welke manier netwerkpartners bij het SAT betrokken worden.			
Professionalisering	Alle SAT-leden zijn geschoold en beschikken over de meest recente kennis.			
Faciliteren van medewerkers				
Tijd	Leden van het SAT en mentoren worden gefaciliteerd in tijd om nieuwe vaardigheden aan te leren, plannen te bedenken en uit te voeren.			
Deskundigheidsbevordering	Alle professionals in de school kennen de basis van het MD-MTSS raamwerk (piramide) en kunnen bewust interventies op niveau 1 toepassen.			
Coach	Er is een coach met kennis over schoolaanwezigheid en procesbegeleiding.			
Gespreksvaardigheden	Leraren beschikken over vaardigheden om gesprekken over verzuim te voeren (Niet praten uit controle maar uit bezorgdheid).			

		Behoeft aandacht	Behoeft enige aandacht	Is op orde
Ondersteuningsstructuur in de school				
	De ondersteuningsstructuur is goed in beeld.			
	Er wordt snel en adequaat gesignaleerd, gehandeld en opgeschaald.			
	Er wordt middels de PDCA cyclus gewerkt.			
	Alle rollen, taken en verantwoordelijkheden variërend van het registreren van verzuim tot hierop handelen zijn duidelijk en liggen vast.			
	Het SAT is zoveel mogelijk ingebed in de ondersteuningsstructuur van de school en opereert niet als een losse entiteit.			
Data-geïnformeerd werken				
Data verzamelen	Er is zicht op de instrumenten die binnen de school beschikbaar zijn om een data-analyse t.a.v. schoolaanwezigheid te maken.			
	Er is zicht op de informatiebronnen (kwalitatief en kwantitatief) die beschikbaar zijn om schoolaanwezigheid in kaart te brengen.			
Betrouwbaarheid en volledigheid	De data die wij hebben zijn volledig. Het is helder wat verschillende categorieën betekenen en iedereen registreert op uniforme wijze.			
	De data geven een volledig beeld van de aanwezigheid van al onze leerlingen.			
	Er wordt gewerkt met een verzuim/schoolaanwezigheidsprotocol.			
Passend doel	Het is helder met welk doel aanwezigheidsgegevens verzameld worden.			
	De doelen staan in een Plan van Aanpak omschreven.			
Registreren	Er bestaan afspraken over wie wanneer de gegevens registreert en bijeen brengt uit de verschillende bronnen.			
Analyseren van de data	In de school is een data-specialist beschikbaar die de gegevens uit het systeem haalt en een overzicht maakt waar verschillende analyses op gebaseerd worden.			
	In de school bestaan afspraken over wie de beschikbare data interpreteert. Denk hierbij bijv. aan het SAT			
	Aanwezigheidsgegevens, trends en patronen worden geanalyseerd.			
Interventies op niveau 1,2,3	Gegevens over aanwezigheid worden gebruikt om interventies te ontwikkelen en in te zetten.			
	Het effect van de interventies wordt gemonitord.			
Communicatie	Er zijn afspraken over het terugkoppelen van data aan leerlingen.			
	Er zijn afspraken over het terugkoppelen van data aan ouders.			
	Er zijn afspraken over het terugkoppelen van data aan leraren.			
	Er zijn afspraken over het terugkoppelen van data aan de schoolleiding.			

		Behoeft aandacht	Behoeft enige aandacht	Is op orde
Aan de slag				
Planmatig werken	Er is een recent (niet ouder dan een jaar) Plan van Aanpak met duidelijke doelen. Het SAT komt regelmatig bij elkaar (liefst 1 keer per maand).			
Handelingsgericht	Binnen de school is het zo ingericht dat de aanwezigheidsdata geanalyseerd en geïnterpreteerd kan worden. Er wordt hierbij handelingsgericht gewerkt.			